כלומר ומ"מ קשיא לי נבי מהיתין דתורין שלא הגיע זמנן דמשמע ליה א) לכי שיגיע זמנן מועלין בהם ומי איכא מידי דמעיקרא לית בהו מעילה קודם שיגיע זמנו ולכשיגיע זמנו לית בהו מעילה וקשיא לפירוש זה הא דתמלי מייתי ראיה בסמוך מדם דכי יצא לגחל קדרון מועלין בו והלא לא הוי מעילה בדם אלא מדרבנן ונבי תורים לכשיגיע זמנו מועל בהם מה"ת ושוב קשיא דמשמע שבא ליתב קושיתו דלעיל ולא משמע דקאי להכיא דתורין "דאייתי ליה יא) עלה לכך מלאה דהכי יב) שיטתו מוציאה לך דאיכא מעילה מדרבנן כלומר לא כמו שאתה סובר מתוך יג) קושיתו דאיכא מעילה מה"ת מוציאה לך דאיכא מעילה מדרבנן דוקא ולא מה"ת וקשיא לי מי איכא מידי כו' כלומר "מייתו הייתי יד) מקשינן כך והיה קשיא לי על דבריך מי איכא מידי כו' משום סו) דקאמר פסיקתא ואמרת דכל קדשים שמתו יצאו מידי מעילה דבר תורה אבל מדרבנן "לית בהו מעילה אפילו בקדשים קלים ואמאי הא ליתא בהו מעילה בקדשים קלים קודם שמתו ובסוף לאחר שמתו איכא מעילה מדרבנן והייט הא דקאמר לעיל וכי קדושה שבהן לחיבן הלכה כלומר קדושה שבהם שלא היה בה מעילה כלל לחיבן הלכה שתחול עליה קדושה חמורה והשתא ניחא דמייתי ספיר מדם דאיכא מעילה לבסוף מדרבנן דהוא הדין נבי קדשים שמתו סליה בהם מעילה מדרבנן ותע"ג דמעיקרא ליכא בהן מעילה כלל והדר דחי ההם איכא מעילה במקרא דם אפילו מה"ת ואם כן סו) הויא דכי נמי כמתה יש בהן מעילה מדרבנן:

המקיז דם בבהמת קדשים אסור ומועלין בו • ול"ת הכתיב לכפר וברצון "לכפרה יז) נתרצו ולא מעילה דהכי משמע בד"א בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק"ב וט' ע)אבל אם הקדים בהמה ושוף למזבח שיקנה מהם דבר הראוי למזבח אין מועלין בחלב וביצים ואמאי לית בהן מעילה אמר רב פפא חטורי

[לעיל יח.]
תוספות לכפרה כו' ל"ק
[ומ"ש תוס' ברכות לח. ד"ה המקיז ומ"ש תוס' יומא סט: ד"ה הוא]

מתני' דם לבהמת קדשים אסור בהנאה ומועלין בו: נופא אמר רב הונא אמר ג) רב המקיז דם לבהמת קדשים אסור בהנאה ומועלין בו מתיב רב המנונא חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין אמר ליה כי קאמרינן לנבי דם דלא מתקיימת בלא דם אבל חלב דקא מקיימא בלא חלב לא מתיב רב משרשיא הזבל "והפרש שבחצר ג) אין נהנין ואין מועלין ויפלו דמיה ללשכה אמאי הכא נמי לא מקיים בלא פרש אמרי ד) מאי איריא הדין פרש דמן עלמא קאתי לה ה) אזיל האי אתי אחרינא לאפוקי דם "מנופה הא קתני לא נהנין ולא מועלין ודמיו ללשכה מסייעא ליה לרבי אלעזר דאמר ר"א כל מקום שאמרו חכמים קדוש ואינו קדוש דמיו יפלו ללשכה: **מתני'** "חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין בד"א בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק הבית הקדיש תרנגולת מועלין בה ובביצתה חמורה מועלין בה ובחלבה: **גמ'** אלא נבי מזבח כי אקדשה קדושת דמים לא אית בה מעילה אמר רב פפא חטורי מיחטרא והכי קתני בד"א כשהקריש קדושת הגוף לגבי מזבח "אבל הקדישו קדושת דמים לגבי מזבח נעשה כמי שהקדישו לבדק הבית הקדיש תרנגולת מועלין בה ובביצתה חמורה מועלין בה ובחלבה: **מתני'** "כל הראוי למזבח ולא

מתניתין

[בכורות לא. ושם איתא ר' זעירא עי' תוספות תמורה לא: ד"ה ואמינא]

ל"ל מנופה הוא קתני כו' ל"ק כשם פ"י

המקיז דם בבהמת קדשים. שהוא דם שהקדיש הסור בהנאה ומועלין בו דכיון דלא חזי לזריקה חשיב כנופה דבהמה ומועלין בו וכיון דאית ביה הא מעילה מעיקרא מש"ה אית ביה מעילה כמי לאחר שיצא לגחל קדרון אבל תורין דלא הויא בהו מעילה מעיקרא כלל קשה לי: איתיביה רב המנונא חלב המוקדשין וכו' ולא אמרי' דכנופה דמי הכי נמי ליתא נבי מקיז דם אמלי מועלין: דלא מתקיימת הבהמה בלא דם • דדם הוא הנפש לפסי מועלין בו: הזבל והפרש שבחצר • של הקדש וה"ה דאפי' בכ"מ אלא דרגיל לסיהבי בחצר של הקדש: הכא נמי ניחא לא מתקיימא בהמה בלא פרש • שלא ייא לה קצת פרש בב פ נה ולימעול ביה אמרין • לא דמי דמה לפרשה דפרש מן עלמא אתי לה לבהמה פחמת מאכל אפילו אזיל דאי לנטרי סנופא אתי אחרינא כשתחזור ותאכל ולא כנופא דמי: מסייעא ליה לר' אלעזר • הא דקתני לא נהנין ולא מועלין דהייט קדוש ואינו קדוש) אהכי סייע ליה דקדוש ואינו קדוש זהו לא נהנין ולא מועלין דהויא דקתני לא נהנין ולא מועלין מסייע בה הכי דמיו יפלו ללשכה לבדק הבית ובמסכת זבחים הויא: בד"א בקדשי מזבח • דהאיל וחלב וביצים אינן ראוין למזבח הלכך לא נהנין ולא מועלין: אבל בקדשי בדק הבית • הכי נמי דמועלין בהן הואיל ובקדושת דמים הן ראוין הן לגבי בדק הבית • השתא קא דייק לה לפתני' דקתני בד"א כו': וקאמר אלא בקדשי מזבח אי אקדיש לאי חלב ובצים לקדושת דמים • למזבח שיקנה מהן דבר הראוי למזבח לא אית ביה מעילה אמאי • אלא אמר רב פפא חטורי מחטרא כו' •

רבינו גרשום

לאלתר כשנשחט קודם שנתקבלבכלי אין מועלין בו: המקיז דם לבהמת קדשים • אותו דם שהקיז: אסור בהנאה ומועלין בו • דכיון דלא חזי לזריקה חשיב נמי כי נופה דבהמה ומועלין בו: דלא מתקיימא הבהמה בלא דם • דדם הוא הנפש הלכך מועלין בו: הזבל והפרש שבחצר • של הקדש וה"ה דאפי' בכ"מ אלא דרגיל לסיהבי בחצר של הקדש: הכא נמי ניחא לא מתקיימא בהמה בלא פרש • שלא ייא לה לנטרי סנופא אתי אחרינא כשתחזור ותאכל ולא כנופא דמי: מסייעא ליה לר' אלעזר • הא דקתני לא נהנין ולא מועלין דהייט קדוש ואינו קדוש) אהכי סייע ליה דקדוש ואינו קדוש זהו לא נהנין ולא מועלין דהויא דקתני לא נהנין ולא מועלין מסייע בה הכי דמיו יפלו ללשכה לבדק הבית ובמסכת זבחים הויא: בד"א בקדשי מזבח • דהאיל וחלב וביצים אינן ראוין למזבח הלכך לא נהנין ולא מועלין: אבל בקדשי בדק הבית • הכי נמי דמועלין בהן הואיל ובקדושת דמים הן ראוין הן לגבי בדק הבית • השתא קא דייק לה לפתני' דקתני בד"א כו': וקאמר אלא בקדשי מזבח אי אקדיש לאי חלב ובצים לקדושת דמים • למזבח שיקנה מהן דבר הראוי למזבח לא אית ביה מעילה אמאי • אלא אמר רב פפא חטורי מחטרא כו' •

חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין דמיו יפלו לגבהה כגון דמשמע שר"ל כא) שישלם אותו שהנה ממנו את הקרן ול"ל דאם כן מאי איכא בין לא מדרבנן אלא ס"פ ודמיו יפלו לגבהה כגון דחיבים ליטול בפרס ובזבל למוכרן ולהגיע דמיו לגבהה וה"ק ר"א כ"מ שאמרו חכמים קדוש ואינו קדוש כמו חלב המוקדשין וכולא בו שאין יכולין ליהנות מהם מה יעשו מהם יפלו דמיו לגבהה כב): **חלב** המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין • פירוש חלב של בהמה נקבה של קדשים וכן ביצים של תורין של הקדש שקדושתם קדושת מזבח כדמפרש ואזיל ול"ת הא הוינן בביצי תורים דלא מליגו שיהא שום איסור בהם אלא חלב המוקדשין הא אסכתן דאסור אף בפסולי המוקדשין דאמר (בכורות דף טו.) תזבח כג) [ולא ניזבח] בשר ולא חלב ול"כ אמאי אין מועלין אם לענין שאסור לאחוב כ"מ דכי איכי דרשינן (שם) מתזבח ולא ניזבח דאסור לגזוז *אבל חלב עלמא שרי מידי דהוה אניזבח דשריא בר) ול"כ דוודאי א"ל לומר כן דהא אמרי' בפ' האומנין (חולין דף לו.) הואיל ואסירי בגיזה ועבודה דמן בה) ליבעי קבורה ומאי קאמר והא ניזבח עלמא שרי אלמא מייתי ראיה מחלב דאסור אף כי מחלב בכר והא דמייתי ניזבח *כמו וכו' הוא ושיטפת הש"ס הוא לאיתויי ס) בהו ניזבח ועבודה ואין לתמוה מ"ש חלב מניזבח דנבי ניזבח דרשי' (בכורות שם) דאסור לגזוז שרי ונבי חלב אף כי מחלב אסור וי"ל דהכא והכא במשמעותיה דקרא דלמעוטי ניזבח כתיב הזבח כלומר אבל לא הגוז ס) למעוטי חלב כתיב ואכלת בשר דמשמע אבל חלב לא תאכל בה) ושם בחולין (דף לו.) פירש כן אלמא משמע דחלב עלמו אסור וכן משמע בהדיא בבכורות (דף ז:) דקאמר מדאסר רחמנא חלב של פסולי המוקדשין הא חלב דחולין שרי א"כ בה) דחלב עלמו אסור וקשה לן אמאי אין מועלין וגרע לפרס למורי שי' דנהי דאסור ג) מ"מ כיון דאינו רואי לבא למזבח אין מועלין דלא הוו קדשי ה' ונם אין אין חיות הבהמה תלוי בו דלהוי חשוב כגוף הבהמה וראיה מדאמר בר"ה (דף כח.) שופר של עולה לא יתקע ואם תקע יצא שופר של שלמים לא יתקע ואם תקע לא יצא וקאמר התם מ"ש ומאי נבי שופר של עולה כיון דמעל נפקי לא) לחולין אבל של שלמים דליכא מעילה איסור הוא דרכיב עליה אלמא דבשופר של שלמים איכא איסורא לג) ומ"מ ליכא מעילה בשלמים משום דלא הוו קדשי ה':

הקדיש תרנגולת מועלין בה ובביצתה • לג) דהכא דאי לימר ולהביא הדמים לבדק הבית: **אלא** נבי מזבח כי אקדיש קדושת דמים דהייט קדושת דמים: **במה** דברים אמורים שהקדישו קדושת הגוף לגבי מזבח • פירוש ליקרב לגבי המזבח וא"כ לא היה דעתו להקדיש דבר שאין ראוי למזבח כמו חלב המוקדשין וביצי תורין ולכך אין מועלין: **כל** הראוי למזבח כו' • כדמפרש ואזיל הקדיש בור מלא מים דהמים ראוים לבדק הבית לגבל בהן את הטיט אבל אין ראוים למזבח שהרי הקרב והכרעים לא היו ראוים אלא באמת המים לה) ונם לא חזו לניסוך המים דבעינן בניסוך המים שיהיו מים חיים כמו שמיטב בפרק לולב וערבה (סוכה דף מח.) שהיה ממלא ממעיין בית השילוח כדאפקא לן התם מדכתיב ומלכתם מים בששון וגו' לו) אספה מלאה זבל אין ראוי לא למזבח ולא לבדק הבית לז) שוכך מלא יוצים כוזבים ראוים למזבח להקרבה אבל המוכך אין ראוי לבדק הבית לח) *השוכך שוה הרבה ואין שוקרים אבנים ט) לשם בבדק הבית הלם כן פותחין דמיו וכן בחולין ובכירות אין החולין ראוי לבדק הבית לט) לקורות הלם כן היה פותח דמיו והפירות אין ראוין למזבח דכתיב (ויקרא ג) כל שאור וכל דבש לא תקטירו ודבש הייט כל מיני מתיקה אף אם הוא זית לא נפן מ) ראוים למזבח זית לשמן למנחות ונפן ליין לנסכים ואין ראוים לבדק הבית כדפרישית: ומועלין

ט) לשם בבדק הבית לקורות דה"כ כו' ל"ק

מ) מדאמר דל"ל וכבי מסייע ליה לר"א דאמר כל מקום שאמרו חכמים קדוש ואינו קדוש דהייט לא נהנין ולא מועלין דמיו יפלו לגבהה דהייט כו'

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אבל בקדשי וכו' נמצא בס"ד וחמ"ב מ"ה אלא כו' כשמת וכו' לית נכן מעילה ומאי אלא: תוס' ד"ה אלא וכו' כמו זה כמנו תוספות ניפון דף פ ע"ב ד"ה זו וש"נ:

גליון הש"ס

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com